

[Pürschel.]

godt inde i Sagen paa Forhaand, vil have sin Værdi alligevel. Dernæst er det en Betingelse, at Sagen indbringes for Højesteret ved Initiativ fra Modpartens Side, altsaa enten fra det offentlige Side eller fra den private Part. Jeg henviser om hele dette Spørgsmaals Udvikling til de meget interessante Erklæringer, der findes gengivet i Bilagene 7 og 8 med talrige Underbilag, hvor man vil se, hvorledes de Forslag, der har været fremme, og hvorom vi nu er naaet til Enighed, er kommet til Verden. Nogen helt smertefri Fødsel har det jo ikke været.

Endvidere vil jeg gerne henvise interesserede til den Drøftelse, der har fundet Sted i „Sagførerbladet“ i 1926 Nr. 1, 9 og 12 og i 1927 Nr. 1, 6 og 8. Desuden findes der i „Ugeskrift for Retsvæsen“ og andre Steder talrige Bidrag dertil.

Forslaget er Udtryk for et Kompromis. Hvad man paa den ene Side ønskede, fremgaar af de Ændringsforslag, som var stillet i Fjor, i alt Fald hvad man mente at maatte slaa sig til Ro med. Modstanden har jo været af mere broget Karakter, idet nogle har ønsket slet ingen Ændringer, medens andre har erkendt, at der med megen Berettigelse kunde øves nogen Kritik mod den Prøve, der nu finder Sted, og de Resultater, der er fremgaaet af denne Prøve baade i positiv og negativ Retning, men blot har haft særdeles vanskeligt ved at finde, hvad der skulde sættes i Stedet derfor. Det var et kraftigt Argument mod Udvidelsen af Adgangen til at procedere for Højesteret, at det maatte kunne befrygtes at føre til en stor Forøgelse af det Antal Sager, der vilde blive bragt frem til Prøve for Højesteret, bl. a. fordi den Mand, der i lang Tid har beskæftiget sig ensidigt fra en Parts Synspunkt med en Sag, let løber Fare for i nogen Grad at miste Blikket for, hvor denne Sag har sine svage Sider. Det Forslag, hvorom der nu er naaet Enighed, betyder en Sikkerhed for, at Sagernes Antal ikke vil blive forøget, idet det kun er i de Tilfælde, hvor Modparten indbringer Sagen for Højesteret, at Mødeberettigelsen udvides. Den efter min Mening berettigede Frygt for en Overbebyrdelse, som man fra Højesterets Side kunde have næret, maa ved dette Ændringsforslag være forsvundet, og jeg har da ogsaa Grund til at tro, at Højesteret vil se paa det foreslaaede som et fra Rettens Side acceptabelt Kompromis mellem den Retning, der ikke ønsker en Udvidelse af Adgangen, og den Retning, som med saa stor Styrke har gjort

sig gældende, og som efter min Mening ikke har savnet nogen Berettigelse.

I Forbindelse med denne Ændring vil jeg gøre opmærksom paa Ændringsforslag Nr. 111. Den paagældende Landsretssagfører faar Ret til at møde i offentlige Sager som valgt Forsvarer. Ændringsforslag Nr. 111 giver en Regel, der kan omfatte ikke blot dette Tilfælde, men ogsaa en Række Tilfælde for Landsretten; det er fremkommet som Resultat af en Henstilling fra Retsplejeudvalget og aabner Adgang for visse valgte Sagførere til at faa Salær tilkendt hos det offentlige, nemlig i alle de Tilfælde, hvor man maa erkende, at selve Sagen peger hen paa Valget af den paagældende Mand som Forsvarer, og at dette er velbegrundet. De Tilfælde, man har tænkt paa, er f. Eks., hvor en Mand sigtes for Bedrageri med Hensyn til et større Byggeforetagende, og hvor han har en Sagfører, der har fulgt dette Foretagende lige fra Begyndelsen og derfor er saa godt inde i denne Sag, som ingen anden kan komme det uden gennem et meget betydeligt Arbejde. Vi har dør fra Udvalgets Side fundet, det var rigtigt, at Manden skulde have Lov til at vælge netop denne Sagfører, medens Grundbetragtningen er den, at man fra det offentlige Side stiller en stor Kreds fuldt kvalificerede Sagførere til Raadighed for den sigtede og giver ham Valget indenfor denne Kreds. Dette maa normalt være tilstrækkeligt. Der kan ogsaa være visse Skilsmissetilfælde, hvor man finder det rigtigt og rimeligt at vælge netop den Sagfører, der maaske gennem Aar har kendt Parterne og kender hele Sagens Udvikling. Man har givet Regelen den Form, at Salær kantilkendes hos det offentlige. Det vil sige, at det offentlige udreder det endeligt i Tilfælde, hvor Parten vinder Sagen helt eller delvis, hvor altsaa Appellen faar et for ham gunstigt Udfald, men i de Tilfælde, hvor han taber, vil han efter den almindelige Regel faa paalagt Sagens Omkostninger, og det offentlige vil da have Regres for det Beløb, der tilkendes hans valgte Forsvarer. Men det foreslaaede vil jo for den valgte Forsvarer kunne have en vis Behagelighed i de Tilfælde, hvor Parten ikke er i Stand til at betale.

Endelig vil jeg i denne Forbindelse nævne, at der har været et Forslag fremme om at give ogsaa Landsrettens Præsident Adgang til at beskikke den, der prøveprocederer for Landsretten, i offentlige Sager enten af borgerlig Art eller i Straffesager. Man har indenfor Udvalget været paa det rene med, at der bag dette laa et berettiget